

КНИГОЗБІРНЯ УНІВЕРСИТЕТУ - НАУКОВЦЯМ

Притуляк, Тетяна Євгенівна
Притуляк, Татьяна Евгеньевна
Prytulyak, Tetyana

Директор НТБ Вінницького національного технічного університету
21021 м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. Тел. 0432-598387

В статті висвітлюється досвід науково-технічної бібліотеки по створенню, впровадженню та використанню інформаційних технологій для ефективного розвитку освітньої та науково-дослідної діяльності науковців, викладачів і студентів Вінницького національного технічного університету.

Ключові слова: бібліотека ВНЗ, НТБ ВНТУ, веб-сайт бібліотеки, віртуальні користувачі, електронна бібліотека, інформаційно-бібліографічне обслуговування, електронні інформаційні ресурси

В статье освещается опыт научно-технической библиотеки по созданию, внедрению и использованию информационных технологий для эффективного развития образовательной и научно-исследовательской деятельности ученых, преподавателей и студентов Винницкого национального технического университета.

Ключевые слова: библиотека вуза, НТБ ВНТУ, веб-сайт библиотеки, виртуальные пользователи, электронная библиотека, информационно-библиографическое обслуживание, электронные информационные ресурсы

Справжня наука не знає ні симпатій,
ні антипатій: єдина мета її - істина.

У. Грове

Вінницький національний технічний університет є сучасним європейським університетом з потужним науковим потенціалом, який дає якісну освіту. І від університетської бібліотеки, від її спроможності на належному інформаційному рівні забезпечити освітній і науково-дослідний процес, в чималій мірі залежать і якість підготовки кадрів, і ефективність дослідницької роботи вишу.

Враховуючи потребу користувачів в отриманні якомога повної і всебічної

інформації про бібліотечні фонди, нові надходження взагалі та з питань освіти зокрема, бібліотекою здійснюється бібліографічне інформування абонентів у режимі диференційованого обслуговування користувачів; щоквартально готується рекомендаційний покажчик з проблем вищої школи та щомісячно «Бюлетень нових надходжень», електронні версії яких представлено на сайті бібліотеки. З метою поліпшення інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів готуємо довідково-бібліографічну інформацію у випереджувальному режимі згідно з запитом визначеної тематики. Бібліотека готує також власні рекомендаційні покажчики літератури по профілю вишу.

З метою інформаційного обслуговування віддалених користувачів на сайті бібліотеки працює «Віртуальна довідкова служба» — онлайнова служба, що виконує разові запити віртуальних користувачів, пов'язані з пошуком різного спектру інформації. ВДС стала невід'ємною частиною інформаційного сервісу бібліотеки, якою активно користуються, насамперед, молоді науковці.

З метою популяризації і пропаганди культурного спадку та наукових досягнень учених нашого університету бібліотека проводить презентації їхніх наукових робіт, організовує підготовку та видавництво біобібліографічних покажчиків, присвячених ювілейним датам та науковим здобуткам вчених університету. Серія біобібліографічних покажчиків «Вчені нашого університету», які видає бібліотека, відображає весь комплекс наукових робіт видатних вчених університету, представляє бібліографічні відомості та літературу про їхнє життя і діяльність, є джерелом інформації для спеціалістів у відповідних галузях науки та виробництва. Так, лише нещодавно було видано бібліографічні покажчики-персоналії до 90-річчя від дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України, доктора технічних наук, академіка, ректора ВНТУ(1976-1995pp.) І. В. Кузьміна та до 70-річчя від дня народження доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри А.М. Петуха, які належать до славної когорти науковців Вінницького національного технічного університету.

Традиційним стало проведення з науковцями інформаційно-ділових зустрічей («Днів навчальних Інститутів в бібліотеці»). Мета таких заходів — розкрити інформаційні можливості бібліотеки, ознайомити з інноваціями в її діяльності та виробити разом з науковцями нові шляхи подальшого ділового партнерства. На зустрічах обговорюються питання ефективного використання електронних

ресурсів НТБ, можливості доступу до світових джерел інформації, розглядаються питання комплектування та книгозабезпеченості окремих дисциплін. Такі заходи нещодавно відбулися з науковцями та аспірантами Інститутів машинобудування та транспорту, екології та екологічної кібернетики, будівництва, теплоенергетики та газопостачання.

Бібліотека завжди відгукується на всі заходи наукової спільноти, що відбуваються в університеті. Як приклад, можна привести участь бібліотеки в Днях науки в університеті, в урочистостях до ювілейних дат заснування навчальних інститутів та кафедр, до яких оформляються розгорнуті виставки праць вчених ВНТУ. Подібні виставки є постійнодіючими і в стінах університетської книгозбірні.

Створення нового бібліотечного сайту дозволило розширити та удосконалити інформаційні послуги бібліотеки, надавати доступ до своїх ресурсів в режимі «24x7x365».

Через електронний каталог на сайті бібліотеки зареєстрований користувач отримує доступ до інформаційних повнотекстових ресурсів власної генерації (БД «Автори ВНТУ»). Електронний каталог бібліотеки сьогодні налічує понад 150 тис. бібліографічних записів, які є результатом науково-аналітичної обробки усіх видів та типів видань. Користувачі НТБ мають можливість здійснювати електронне замовлення літератури, переглядати власний електронний формуляр.

Розділ сайту «Ресурси» створений на допомогу науковій роботі та навчальному процесу університету, сприяє ефективному пошуку інформації. База даних «Відкриті ресурси ВНТУ» містить рубрики «Наукова періодика» (відображається зміст та текст статей фахових журналів) та «Репозитарій» - електронний архів університету, місією якого є популяризація наукових здобутків вчених та дослідників ВНТУ шляхом забезпечення вільного, довготривалого та надійного доступу до них через Інтернет.

Розділ сайту «Ресурси» містить також рубрики «Локальні ресурси», «Наукові ресурси України», «Ресурси вільного доступу», «Патенти, стандарти», «Дисертації», «Інтернет-посилання».

Слід відзначити, що електронні ресурси нашого сайту представлені на порталі Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського в новому тематичному блоці «Інтернет–путівник бібліотек», що робить їх ще більш

відвідуваними.

Великою популярністю серед наших науковців користується рубрика «На допомогу науковцю» в розділі сайту «Корисна інформація». Тут зібрана вся необхідна інформація для вчених на допомогу їхній науковій діяльності. Для більшої популяризації цієї рубрики працівниками бібліотеки було створено її презентацію і виставлено на сайті та в YouTube .

Наразі пріоритетним завданням бібліотеки є формування електронної бібліотеки, заснованої і на власних ресурсах і на доступі до якісної світової інформації. За ініціативи бібліотеки університет уклав договір з асоціацією “Інформатіо-Консорціум” на безоплатне підключення до електронних ресурсів у 2014-2015 роках, в т. ч. міжнародних. Для навчального та наукового процесів на бібліотечному сайті створено електронну базу посилань на інформаційні ресурси інших бібліотек та ресурси вільного доступу з Internet. У локальній мережі університету відкрито доступ до найбільшої універсальної реферативної та бібліографічної бази Scopus та російської БД РІНЦ.

Велике значення бібліотека надає організації бібліотечно-бібліографічних занять, основна мета яких — дати молодому вченому, аспіранту, студенту знання, уміння і навички інформаційного самозабезпечення навчальної й науково-дослідної діяльності. Презентація на тему: «Основи інформаційної культури» виставлена на бібліотечному сайті.

Тож, бібліотека університету робить усе можливе, аби зберегти статус науково-інформаційного центру ВНТУ, котрий володіє унікальною колекцією документів, використовує світові інформаційні ресурси, сприяє науковому і культурному розвитку користувачів.